

Ροή εσόδων για τον σύγχρονο δημιουργό, ερμηνευτή, μουσικό

Photo: [Francesco Paggiaro](#)

Στα προηγούμενα άρθρα μου παρουσιάστηκαν οι διαφορετικές χρήσεις και δραστηριότητες μέσω των οποίων οι δημιουργοί εξασφαλίζουν επαναλαμβανόμενες ροές εσόδων (π.χ. διανομή πνευματικών δικαιωμάτων μέσω ΟΣΔ) ή εφ' άπαξ αμοιβές ως αποτέλεσμα συμφωνιών για τη δημιουργία νέων ή τη χρήση υφιστάμενων έργων. Ηδη από τις αρχές της δεκαετίας του '60 τα στεγανά της δισκογραφικής βιομηχανίας όσον αφορά τους διακριτούς ρόλους των δημιουργικά συμμετεχόντων σε αυτήν (συνθέτες, στιχουργοί, μουσικοί εκτελεστές, ερμηνευτές) είχαν αρχίσει να αμβλύνονται χάρη στην τεράστια απήχηση που γνώρισαν, νέες τότε, πολυτάλαντες προσωπικότητες που έγραφαν, ερμήνευαν και εκτελούσαν τα τραγούδια τους (π.χ. οι Beatles στο Ηνωμένο Βασίλειο, ο Bob Dylan στις ΗΠΑ και οι ομότιμοί τους σε κάθε χώρα).

Στο παρόν, τέταρτο κατά σειρά, άρθρο θα αναφερθούμε στις ροές εσόδων που προέρχονται από τις δραστηριότητες ενός καλλιτέχνη στο φυσικό και στο ψηφιακό περιβάλλον οι οποίες φυσικά αφορούν και όσους συνθέτες και στιχουργούς εκτελούν και ερμηνεύουν τα έργα τους.

Ροές εσόδων προερχόμενες από τις δραστηριότητες ενός καλλιτέχνη στο φυσικό και στο ψηφιακό περιβάλλον

Photo by [Robin McPherson](#) from [Pexels](#)

Προκαταβολή εκ μέρους μιας δισκογραφικής εταιρείας προς τον καλλιτέχνη έναντι καλλιτεχνικών δικαιωμάτων (Record Label Advance)

Αφορά σε χρηματικό ποσό που συμφωνείται μεταξύ μιας δισκογραφικής εταιρείας και ενός καλλιτέχνη / τραγουδοποιού / συγκροτήματος. Η προκαταβολή έναντι καλλιτεχνικών δικαιωμάτων καταβάλλεται στο πλαίσιο μιας συμφωνίας συνεργασίας για την ηχογράφηση ενός ή περισσότερων μουσικών έργων ή τραγουδιών.

Το ύψος της προκαταβολής αποτελεί

αντικείμενο διαπραγμάτευσης, διαμορφώνεται δηλαδή από τους λόγους που καθιστούν τη συνεργασία εκατέρωθεν επιθυμητή.

Οικονομική στήριξη του καλλιτέχνη ή του συγκροτήματος από τη δισκογραφική εταιρεία (Record Label Support)

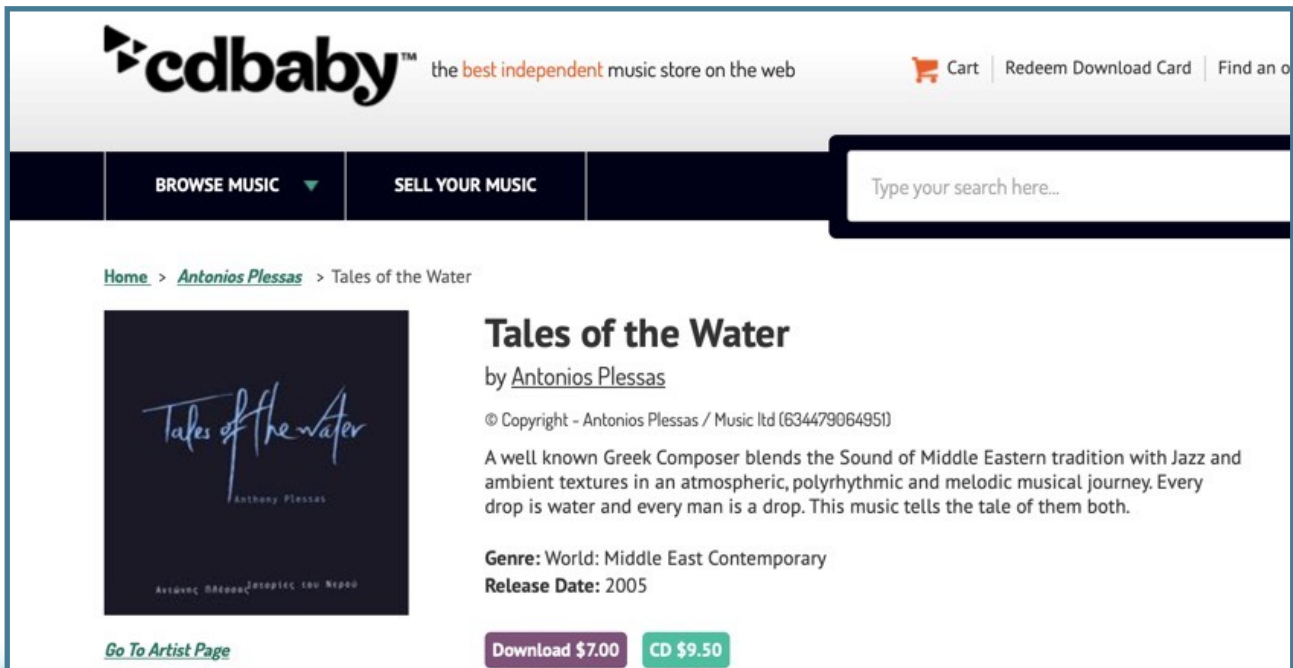
Ροή εσόδου από χρήματα που καταβάλλει η δισκογραφική για ηχογραφήσεις και μείξεις επιλεγμένων έργων ή και την οργάνωση συναυλιών ή και περιοδειών εντός και εκτός χώρας. Το προκαταβαλλόμενο από τη δισκογραφική ποσό αναγράφεται στη σύμβαση και αποσβένεται από το συμφωνημένο για καλλιτεχνικά δικαιώματα ποσοστό. Ο καλλιτέχνης ή το συγκρότημα θα λάβουν για πρώτη φορά χρήματα από καλλιτεχνικά δικαιώματα όταν τα έξοδα για τα παραπάνω και όποια άλλα αναφέρονται ρητά στη σύμβαση, αποσβεστούν.

Πωλήσεις λιανικής (Retail Sales)

Αφορά ροή εσόδων από την πώληση δίσκων, CD κτλ. σε καταστήματα λιανικής ή μέσω ταχυδρομικών παραγγελιών. Τα χρήματα καταβάλλονται από:

α) Τη δισκογραφική εταιρεία στους καλλιτέχνες, εφόσον υφίσταται μεταξύ τους σύμβαση.

β) Από υπηρεσίες που προσφέρουν τη δυνατότητα διανομής και πώλησης σε καλλιτέχνες που χρηματοδότησαν τις παραγωγές τους με ίδια μέσα και κατέχουν τα ηχογραφήματά τους (Master Owners). Τέτοιες υπηρεσίες διεθνούς εμβέλειας που απευθύνονται σε ανεξάρτητους καλλιτέχνες είναι οι CD Baby, Bandcamp κτλ.

The screenshot shows the CD Baby website interface. At the top, the CD Baby logo is displayed with the tagline "the best independent music store on the web". Navigation links for "Cart", "Redeem Download Card", and "Find an o" are visible. Below the header, there are buttons for "BROWSE MUSIC" and "SELL YOUR MUSIC", along with a search bar containing the text "Type your search here...". The main content area features the album "Tales of the Water" by Antonios Plessas. The album cover is shown on the left, and the right side contains the album title, artist name, copyright information, a descriptive paragraph, genre ("World: Middle East Contemporary"), and release date ("2005"). At the bottom of the album page, there are two buttons: "Download \$7.00" and "CD \$9.50".

Ψηφιακές πωλήσεις (Digital Sales)

Πρόκειται για ροή εσόδων από την online πώληση ψηφιοποιημένων ηχογραφήματων, που καταφορτώνονται και αποθηκεύονται «μόνιμα» στο αποθηκευτικό μέσο της συσκευής του αγοραστή (permanent downloads). Τα χρήματα, ανάλογα με την περίπτωση, αποδίδονται στον καλλιτέχνη / συγκρότημα από:

- α) τη δισκογραφική εταιρεία με την οποία συνεργάζεται,
- β) ένα πάροχο ψηφιακών υπηρεσιών όπως είναι οι CD Baby ή TuneCore (digital aggregators) προς τους ανεξάρτητους καλλιτέχνες που επιλέγουν τις υπηρεσίες τους, είτε
- γ) απευθείας από το κοινό μέσω υπηρεσιών όπως το Bandcamp.

Πωλήσεις σε ζωντανές εμφανίσεις (Sales at Shows)

Πρόκειται για ροή εσόδων από την πώληση δίσκων, CD κτλ. του καλλιτέχνη / συγκροτήματος σε εμφανίσεις του ενώπιον κοινού (συναυλίες, περιοδείες κτλ.) Ανάλογα με το αν το ηχογράφημα (master) ανήκει σε δισκογραφική εταιρεία ή τον καλλιτέχνη, διαφοροποιείται και το ποσό που του αναλογεί από τις πωλήσεις. Αν για παράδειγμα το ηχογράφημα ανήκει στον καλλιτέχνη, εισπράττει το σύνολο του ποσού κάθε πώλησης.

Αν το ηχογράφημα ανήκει στη δισκογραφική, ο καλλιτέχνης αμείβεται με το συμφωνημένο καλλιτεχνικό ποσοστό. Οι πωλήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν και άλλα σχετικά με την εικόνα, το album, την περιοδεία κτλ. σχετικά με τον καλλιτέχνη / συγκρότημα προϊόντα όπως κούπες, καπέλα, μπλούζες, πόστερ κτλ.

<https://www.merchbar.com>

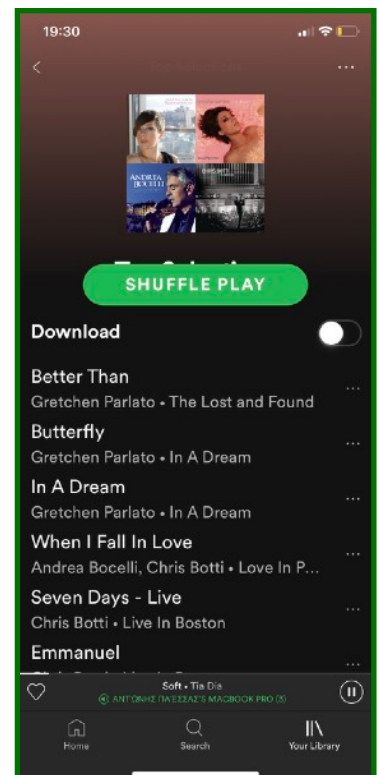
Πληρωμές από διαδραστικές υπηρεσίες παροχής μουσικής μέσω διαδικτύου (Interactive Service Payments)

Ροή εσόδων που παράγεται όταν τα ηχογραφήματα που περιέχουν ερμηνείες ή εκτελέσεις του καλλιτέχνη αναπαράγονται διά της συνεχούς ροής μέσω υπηρεσιών παροχής μουσικής κατ' απαίτηση (on-demand services). Τέτοιες υπηρεσίες είναι οι Spotify, Rhapsody κ.ά.

Κάποιες υπηρεσίες όπως το Spotify επιτρέπουν σε συνδρομητές κάποιων πακέτων τους (π.χ. premium) –και για όσο η συνδρομή παραμένει ενεργή– τη δυνατότητα καταφόρτωσης (downloading) επιλεγμένων από τον χρήστη έργων σε υποστηριζόμενη συσκευή της επιλογής του προκειμένου να μπορεί να τα ακούσει ακόμα και η συσκευή δεν είναι συνδεδεμένη στο διαδίκτυο. Τα χρήματα, ανάλογα με την περίπτωση, αποδίδονται στον καλλιτέχνη / συγκρότημα από:

- α) τη δισκογραφική εταιρεία με την οποία συνεργάζεται ή
- β) τον πάροχο ψηφιακών υπηρεσιών προς ανεξάρτητους

καλλιτέχνες όπως οι CD Baby, TuneCore κτλ. (digital aggregators).

Δικαιώματα από την αναπαραγωγή ηχογραφήματων (Performance Royalties)

Photo by Benjamin Lehman

Ροή εσόδων παραγόμενη από την αναπαραγωγή ηχογραφήματων για εμπορικές χρήσεις που αφορούν την δημόσια εκτέλεση, την ραδιοτηλεοπτική μετάδοση καθώς και την παρουσίαση / διάθεση στο κοινό (ψηφιακή χρήση) ηχογραφήσεων στις οποίες συμμετέχει ο καλλιτέχνης / συγκρότημα. Στις ΗΠΑ το αντίστοιχο δικαίωμα περιορίζεται μόνο για την χρήση που αφορά την ψηφιακή αναπαραγωγή / παρουσίαση στο κοινό (π.χ. διαδικτυακό ρ/φ).

Η είσπραξη των δικαιωμάτων αυτών γίνεται από τον αστικό μη κερδοσκοπικό οργανισμό συλλογικής διαχείρισης και είσπραξης συγγενικών δικαιωμάτων GEA που στη συνέχεια τα διανέμει στους οργανισμούς μέλη του Απόλλων (μουσικοί), Ξρατώ (ερμηνευτές) και Grammo (παραγωγοί – δισκογραφικές εταιρείες), που με τη σειρά τους τα διανέμουν στα μέλη τους τις καθορισμένες περιόδους διανομής.

Άδεια συγχρονισμού ηχογραφήματος (Master Use Synchron Licenses)

Αφορά τη ροή εσόδων από την αδειοδότηση χρήσης ενός ηχογραφήματος για τον συγχρονισμό του με εικόνα σε κινηματογραφική ταινία, ντοκιμαντέρ, τηλεοπτική σειρά, βιντεοπαιχνίδια, ιστότοπους, διαφημιστικά κτλ. Το τίμημα που συμφωνείται για την αδειοδότηση καταβάλλεται από τον χρήστη (εταιρεία παραγωγής, διαφημιστική κτλ.) στη δισκογραφική εταιρεία ή στον καλλιτέχνη με βάση το ποιος είναι ο κύριος του ηχογραφήματος. Αν το ηχογράφημα ανήκει στη δισκογραφική, τότε ο καλλιτέχνης αμείβεται με βάση το τι προβλέπει η μεταξύ τους σύμβαση.

Δικαιώματα από αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση (Private Copy)

Αφορά την εύλογη αμοιβή για την επιτρεπόμενη αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση, που γίνεται από πλευράς του κοινού σε έργα με τη χρήση τεχνικών μέσων, όπως οι συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλοι υλικοί φορείς πρόσφοροι για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας.

Στα της εύλογης αμοιβής του 2% -αρ. 37, ν.4540/2018 αναφέρεται:

α) Η αμοιβή για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, τις φορητές ηλεκτρονικές συσκευές ταμπλέτες (tablets), και τα έξυπνα κινητά τηλέφωνα (smartphones) ορίζεται σε **2%** της αξίας τους. Η αμοιβή κατανέμεται στους πνευματικούς δημιουργούς, στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες, στους παραγωγούς γραμμένων μαγνητικών ταινιών ή άλλων γραμμένων υλικών φορέων ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας και στους εκδότες εντύπων.

β) Η αμοιβή για τις συσκευές εγγραφής ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, μαγνητικές ταινίες ή άλλους υλικούς φορείς πρόσφορους για την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας, τους υλικούς φορείς ψηφιακής αντιγραφής και τα άλλα αποθηκευτικά μέσα χωρητικότητας άνω των 4GB, όπως επίσης η αμοιβή για συσκευές ή εξαρτήματα ανεξάρτητα εάν λειτουργούν σε συνάρτηση ή μη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αντιγραφή, μετεγγραφή ή με άλλο τρόπο αναπαραγωγή ορίζεται σε **6%** της αξίας και κατανέμεται κατά:

- 55% στους πνευματικούς δημιουργούς,
- 25% στους ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες
- 20% στους παραγωγούς γραμμένων μαγνητικών ταινιών ή άλλων γραμμένων υλικών φορέων ήχου ή εικόνας ή ήχου και εικόνας.

Οι αμοιβές καθώς και ο τρόπος είσπραξης και καταβολής στους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης που εκπροσωπούν τους δικαιούχους των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων γίνεται με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 9 του άρθρου 37 του εν λόγω νόμου. Οι οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης διανέμουν τις αμοιβές αυτές στα μέλη τους με βάση τους κανονισμούς διανομής τους.

Αντώνης Πλέσσας